

Urbanismus VI / U6 Tendence 2015

1 + 1, klz, povinně volitelný

Harmonogram výuky

místnost 112, 12:30 – 15:45

7. 10. 2015	Společné kolokvium FA, FD, UMPRUM a IPR
21. 10. 2015	Konzultace
4. 11. 2015	Workshop II.
18. 11. 2015	Konzultace
2. 12. 2015	Workshop III.
16. 12. 2015	Závěrečná prezentace
6. 1. 2016	Termín odevzdání seminární práce
13. 1. 2016	1. zápočtový termín
20. 1. 2016	2. zápočtový termín
27. 1. 2016	3. zápočtový termín

Kontakty

Garantka předmětu:

doc. Ing. arch. Irena Fialová
místnost 635
irena.fialova@fa.cvut.cz

Asistentky předmětu:

Kateřina Čechová, MSc.Arch
místnost 635
katerina.cechova@fa.cvut.cz

MgA. Petra Vlachynská
p.vlachynska@email.cz

Urbanismus VI / U6 Tendence 2015

1 + 1, klz, povinně volitelný

Zadání seminární práce

Úkol 1

Teoretická východiska tématu Město a mobilita. Vize města budoucnosti

S negativními dopady individuální automobilové dopravy na životní prostředí, zdraví, bezpečnost a obyvatelnost veřejných prostranství se potýkají města napříč zeměkoulí. Modernistickým receptem na řešení těchto problémů byla výstavba dalších, kapacitnějších silnic, případně rozšiřování těch stávajících. Podle některých nových výzkumů (viz Kurfürst, 2002) ale výstavba dalších silnic nevede ke snížení dopravní zátěže, naopak, generuje dopravu novou. S výstavbou dalších silnic sice roste mobilita, ale nezvyšuje se tím časová úspora ani dosažitelnost různých cílů a nezlepšuje se tak kvalita života; naopak, doprava se stává samoučelnou aktivitou, kterou lidé tráví neúměrné množství svého času. Dostupnost, zásadní pro vyšší kvalitu života, je naopak vysoká ve městech, která při řešení dopravních problémů sázejí na veřejnou, pěší a cyklistickou dopravu.

V rámci prvního úkolu se budeme zabývat zkoumáním takových alternativních variant řešení dopravní situace a obecně prostoru města, které jsou ohleduplnější k životnímu prostředí, příznivější lidskému zdraví, bezpečnější a nezdědka také ekonomicky spravedlivější a krásnější. Budeme se zajímat o to, jaké existují strategie a opatření, směřující k redukci IAD a podpoře alternativních druhů dopravy, i jaké jsou dosud neaplikované možnosti a vize směřující k udržitelnější mobilitě. V neposlední řadě nás bude zajímat možný dopad těchto vizí na město.

Ve skupinách po 4 zpracujte následující témata, grafická úprava výstupů - viz šablona.

/ kurzivou jsou vyznačeny možné, ale nikoli jediné směry, kterými se se svou řešerší můžete ubírat. Těšíme se, čím nás překvapíte! ☺

1/ komplexní městské programy

Programy, kombinující podporu veřejné, cyklistické a pěší dopravy (změny městských rozpočtů, nová vozidla, vyhrazené pruhy, cena jízdného, bezbariérovost, opatření pro oblasti s nízkou hustotou obyvatel,...) a redukci IAD (snížování počtu parkovacích stání, emisní zóny, snižování kapacity silnic,...); rozvoj měst vázaný na dopravu (TOD) a města s ambiciózními závazky (nulová uhlíková stopa...); porovnat evropská města a města v ČR s progresivní dopravní politikou

2/ pěší provoz a pěší prostor

Pěší doprava jako téma pro městskou správu; jak a proč je možné pěší dopravu podporovat a jak upravovat veřejný prostor s ohledem na pěší dopravu? Pěší zóny, „humanizace“ kapacitních komunikací atp.

3/ opatření na podporu cyklistiky

Způsoby podpory a rozvoje cyklo dopravy v různých evropských městech; úskalí výstavby cyklotras a jakou strategii Praha volí? /alternativně: Karlín a úprava místního provozu – zóna 30 km/h, cykloobousměrky v jednosměrných ulicích – jak se to podařilo prosadit, jak to funguje, jaké jsou zkušenosti a ohlasy? Činnost Automatu viz <http://www.auto-mat.cz/kauzy/> a obecně role občanských sdružení v prosazování alternativních modelů dopravy

4/ car-sharing

systemy sdílení aut na různých úrovních: letiště, firmy, rezidenční oblasti; firemní programy motivující zaměstnance k nevyužívání automobilové dopravy (např. nizozemské ministerstvo dopravy, kancelářský komplex De Maas v Rotterdamu...); zkušenosti konkrétní služby na sdílení aut – spolupráce s městskými částmi (vyhrazená parkovací místa, podpora, propagace?) a specifika sdílení v ČR (např. <http://www.autonapul.org/#page-home>); management velkých kancelářských komplexů nebo velkých státních institucí – dobrovolně přijímané strategie snižování automobilové dopravy

5/ město bez aut

Existují koncepty, které se v měřítku lokality až parcely vzdávají automobilové dopravy, např. nová Vídeňská sídliště bez aut – Floridsdorf, Leopoldstadt / <http://www.cyklodoprava.cz/novy-koncept-bydleni-s-kolem-ve-vidni-sidliste-bez-aut/>; Jaké jsou překážky vzniku takové čtvrti v ČR?; pokud ne celá čtvrť, může vzniknout např. bytový dům bez garáží? / cohousingové projekty, Baugruppe – komunita definuje vlastní podmínky života ve městě?

6/ snižování dopravy v klidu a omezování vjezdu do center měst

příklady Berlína, Londýna, Stockholmu – proč a jak zpoplatňují vjezd do centra města? Proč a jak dochází k rušení parkovacích míst? Jaké byly reakce obyvatel – jak se to podařilo prosadit?; Praha a její připravovaná nízkoemisní zóna:

http://www.praha.eu/jnp/cz/doprava/automobilova/nizkoemisni_zony_1/index.html

7/ alternativní způsoby dopravy – vize budoucnosti

Alternativní dopravní prostředky a dopravní prostředky budoucnosti: autonomní vozidla a možný dopad nových technologií, aplikovaných v dopravě, na proměnu měst; koncepty smart mobility a smart city

8/ alternativní uliční profily

příklad Exhibition road v Londýně nebo holandské příklady – co to znamená vytvořit sdílený prostor ulice – z hlediska bezpečnosti, přehlednosti, plynulosti provozu, obytnosti?; v ČR zastávky „vídeňského typu“ nebo přechody pro chodce v úrovni chodníku... drobné úpravy pro zrovnoprávnění pohybu chodců, např. i zelené plastové sloupky vymezující užší průjezdný profil (?) <http://www.audit-bezpecnosti.cz/file/sdilene-prostory-2009/>

9/ dopravní design

ztvárnění části dopravních staveb (komíny odvětrání z tunelů a metra, protihlukové stěny, apod.) a veřejné hromadné dopravy (autobusové zastávky, stojany na kola, stanice metra, apod.); standardy dopravního designu (standardní řešení TSK – zelené plastové sloupky, JCDecaux a jeho monopol na přístřešky, standard protihlukových bariér a řešení vstupu kapacitních komunikací nebo železnice do městského prostoru)

10/ place-making – role umění při tvorbě místa (v dopravně zatížených lokalitách)

V řadě měst je umění součástí dopravních staveb a jejich bezprostředního okolí, velkých amerických městech instituce zajišťující dopravu generují programy podporující umění (Boston, New York, ..) http://www.mbta.com/about_the_mbta/art_collection/ Umění integrované do dopravních staveb. Jsou v Praze či jinde díla, která jsou primárně určena automobilistům a cestujícím, tedy publiku v pohybu? Obohacují život ve městě nebo je už ani nevnímáme?

Další literatura a zdroje:

- Smart Cities / Magazín o chytrých technologiích pro efektivnější správu měst a obcí
<http://www.scmagazine.cz/>
01-15 Inteligentní dopravní systémy
04-14 Urbanismus a plány udržitelné mobility
00-13 Chytré parkování
- Petr Kurfürst: Řízení poptávky po dopravě jako nástroj ekologicky šetrné dopravní politiky. Centrum pro dopravu a energetiku, Praha: 2002
<http://www.bicybo.cz/download/rizenipoptavkydp.pdf>
- Kodifikace trendu udržitelného začlenění dopravy do návrhu města
- urban street design guide / NACTO <http://nacto.org/usdg/>
- manuál tvorby veřejných prostranství / IPR <http://manual.iprpraha.cz/cs/manual-tvorby-verejnych-prostranstvi>
- Urban Land Institute / ULI: Infrastructure 2014. Shaping the Competitive City
<http://uli.org/infrastructure-initiative/infrastructure-2014-shaping-the-competitive-city/>
- Města pro lidi. Koncepce snižování automobilové dopravy – příklady evropských měst. Evropská komise / Ministerstvo životního prostředí, 2005
http://ocw.cvut.cz/moodle/file.php/569/Mesta-pro-lidi_MZP-2005.pdf

Kontakty

Garantka předmětu:

doc. Ing. arch. Irena Fialová
místnost 635
irena.fialova@fa.cvut.cz

Asistentky předmětu:

Kateřina Čechová, MSc.Arch
místnost 635

katerina.cechova@fa.cvut.cz

MgA. Petra Vlachynská

p.vlachynska@email.cz

Urbanismus VI / U6 Tendence 2015

1 + 1, klz, povinně volitelný

Zadání seminární práce

Úkol 2

Analýza, hodnocení a koncept řešení konkrétní pražské lokality

Ve skupinách po 4 zpracujete následující témata, grafická úprava výstupů – viz šablona

a/ Vaňkova x V Chaloupkách x Šestajovická (umožňuje rychlou jízdu, přístup do MŠ, vhodné zklidnění komunikace v daném úseku)

b/ Plukovníka Mráze v úseku Hornoměcholupská x Horolezecká (nepohodlné a nebezpečné přecházení, vhodná i revitalizace okolního prostoru zastávky, místního OC, parkování, kontejnerů...)

c/ Šárecká x Evropská x Na Vlčovce (požadavek na zklidnění komunikace v daném úseku, včetně křižovatky Šárecká x Evropská)

d/ Veselská v úseku Tupolevova x Beranových (nadbytečně široká komunikace v rozvojové části Letňan)

e/ Centrum MČ Praha Řeporyje - Řeporyjské nám; Dalejská x K Chaloupce; Smíchovská x K Třebonicům (dopravně a urbanisticky nedořešená oblast)

Kontakty

Garantka předmětu:

doc. Ing. arch. Irena Fialová
místnost 635
irena.fialova@fa.cvut.cz

Asistentky předmětu:

Kateřina Čechová, MSc.Arch
místnost 635
katerina.cechova@fa.cvut.cz

MgA. Petra Vlachynská
p.vlachynska@email.cz